

Pracovné vyučovanie

Vzdelávacia oblasť	Človek a svet práce		
Názov predmetu	Pracovné vyučovanie		
Časová dotácia	ročník	3.roč.	4.roč.
	ŠVP	1	1
	Disponibilné	-	-
	Spolu	1	1
Škola	Základná škola, Ratková		
Názov ŠkVP	„Nezábudka“		
Stupeň vzdelávania	Primárne vzdelávanie – ISCED 1		
Vyučovaci jazyk	Slovenský jazyk		

Charakteristika predmetu

Pracovné vyučovanie na primárnom stupni vzdelávania je zamerané na široké spektrum pracovných činností a technológií založených na tvorivej tímovej spolupráci.

Technickým vzdelávaním sú žiaci vedení k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti. Vzdelávací obsah predmetu pracovné vyučovanie prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov. Predmet je zameraný na rozvoj praktických pracovných zručností a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti.

Ciele predmetu

Žiaci:

- rozlíšia rôzne prírodné a technické materiály a ich význam pre človeka,
- pochopia techniku ako nástroj na riešenie problémov reálneho života,
- spoznajú základné vlastnosti materiálov a možnosti ich použitia v praxi,
- získajú poznatky o pracovných činnostiach vo vybraných povolaniach a profesiách,
- spoznajú ľudové tradície, remeslá a zhotovia tradičné produkty,
- upevnia svoje kladné morálne a vôľové vlastnosti pri riešení technických problémov,
- pracujú a riadia pracovnú činnosť v tíme,
- narábajú s jednoduchým náradím na opracovanie materiálov bezpečne a dodržiavajú hygienu práce,
- navrhujú vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov,
- poznajú zásady stolovania a prípravy jednoduchých pokrmov.

Metódy a formy práce – stratégie vyučovania

V tomto predmete budeme voliť také metódy a formy práce, aby sme deťom ponechali dostatok priestoru na hravosť, nápaditosť a podnietili v nich zvedavosť. V predmete sa budú využívať metódy samostatnej a skupinovej práce. Žiaci sa majú naučiť vzájomne komunikovať v tíme. Pri práci by mali používať metódy na rozvoj tvorivosti, rôzne manipulačné metódy ako didaktická montáž a demontáž (stavebnice, konštrukcie),

manipulácia s predmetmi, hra ako metóda, problémové metódy, rôzne tvorivé činnosti, projektová metóda. Využívať budeme monologické (rozprávanie, opis, vysvetľovanie) aj dialogické metódy (rozhovor, beseda).

Poznatky si budú žiaci osvojovať z praktických činností, cez priame pozorovanie, experimenty, kontaktmi s ľuďmi, ktorí sa venujú tradičným remeslám a prostredníctvom vlastnej skúseností z bežného života. Pri vyučovaní sa bude akceptovať tvorivý a originálny prístup pri tvorbe konkrétnych predmetov.

Metódy:

- motivačné rozprávanie a rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností), □
- problémová metóda (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému),
- rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie),
- výklad, beseda, opis, pozorovanie, práca s informáciami,
- demonštračná metóda (demonštrácia predmetov, javov a činností),
- heuristická metóda (učenie sa riešením problémov),
- prezentačná metóda ,
- samostatná práca žiakov (s encyklopédiou, s odborným časopisom, s počítačom,
- zážitkové metódy.

Formy práce:

- individuálna,
- samostatná práca,
- práca vo dvojiciach,
- skupinová práca (v trojiciach, štvoriciach),
- hromadná práca.

3. ročník

Rozsah vyučovania predmetu: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Tematické celky:

1.	Človek a práca – 2h.
2.	Tvorivé využitie technických materiálov – 11h.
3.	Základy konštruovania – 10h.
4.	Stravovanie a príprava pokrmov – 6h.
5.	Ľudové tradície a remeslá – 4h.

Vyučovaci predmet nie je posilnený disponibilnou hodinou, učebné osnovy predmetu pracovné vyučovanie sú v súlade so štandardami ŠVP.

Učebné zdroje

odborný metodický časopis, encyklopédie a časopisy, internet, metodické príručky. webové stránky (www.zborovna.sk).

Človek a práca

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:	učenie, povolanie, práca; význam učenia sa k príprave na budúce

<ul style="list-style-type: none"> ✓ zdôvodniť význam práce pre človeka, ✓ vysvetliť význam učenia sa k príprave na budúce povolanie, ✓ informovať o rôznych povolaniach z okolia, v ktorom žijú, ✓ uviesť klady a zápory vplyvu techniky na prácu človeka, ✓ diskutovať o poznatkoch získaných na exkurzii. 	<p>povolanie BOZP, hygiena, pracovný a organizačný poriadok výrobné zariadenie, stavba</p>
---	--

Tvorivé využitie technických materiálov

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zhotoviť výrobok z odpadového prírodného alebo technického materiálu, ✓ zdôvodniť využitie odpadových materiálov, ✓ vyhodnotiť druhy odpadu z domácnosti, ✓ uviesť možnosti druhotného využitia odpadového materiálu, ✓ preskúmať vlastnosti odpadových materiálov, ✓ preskúmať vlastnosti papiera, ✓ zhodnotiť využitie papiera v praxi, ✓ zhotoviť výrobok z papiera a kartónu, ✓ šiť základné stehy, ✓ preskúmať vlastnosti textilných materiálov, ✓ zhotoviť výrobok z textilu. 	<p>odpadový prírodný a technický materiál vlastnosti a druhotné využitie odpadového materiálu, triedenie odpadu pokús sa rozložiť drobných materiálov výrobky: z téglíkov, zo škatuliek, z drôtu, a pod. papier a kartón, vlastnosti a použitie, základné suroviny na výrobu papiera strihanie, trhanie, skladanie, lepenie výrobky: priestorové a kruhové vystrihovačky, origami, obaly na knihy a darčeky, koláž z kartónu, textil, vlastnosti textilu (podľa udržiavania tepla, krčivosti, väzby,</p>

Základy konštruovania

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zhotoviť modely dopravných prostriedkov alebo zdvižných zariadení, ✓ vysvetliť úlohu dopravných prostriedkov a zdvižných zariadení, ✓ diskutovať o bezpečnosti v doprave a na stavbe, ✓ určiť základné časti bicykla, ✓ urobiť elementárnu údržbu bicykla. 	<p>technika v doprave, preprava tovaru, význam a využitie dopravných prostriedkov, dopravné prostriedky v okolí, bezpečnosť v doprave výrobky: dopravné objekty zo stavebníc alebo z odpadových materiálov (autá, lode, lietadlá, žeriavy) bicykel, pravidlá a bezpečnosť jazdy na bicykli, správne vybavenie bicykla, kontrola bicykla pred jazdou, údržba bicykla bezpečná mobilita výrobky: leporelo na tému Jazdíme bezpečne na bicykli</p>

Stravovanie a príprava pokrmov	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zdôvodniť správne rozloženie kuchynského náradia a spotrebičov, ✓ vysvetliť bezpečné používanie kuchynského náradia a spotrebičov, ✓ prezentovať pravidlá zaobchádzania s horúcimi predmetmi, ✓ vysvetliť pravidlá hygieny v kuchyni, ✓ simulovať nákup potravín, ✓ odhadnúť cenu plánovaného nákupu, ✓ zdôvodniť význam správneho skladovania potravín, ✓ vytvoriť tabuľku s údajmi o dĺžke skladovania potravín, ✓ pripraviť jednoduchý pokrm, ✓ prezentovať zásady správneho stolovania, ✓ upraviť stôl pred stolovaním. 	<p>kuchyňa, jej hlavné časti a ich rozloženie náradie, spotrebiče v kuchyni a ich význam základné bezpečnostné a hygienické pravidlá nákup potravín, cenová kalkulácia nákupu, (ne)výhody nákupu na trhoviskách a v supermarketoch obalové materiály, identifikačné údaje pre spotrebiteľa skladovanie potravín (miesto skladovania, dĺžka skladovania, záručná doba potravín) jednoduché pokrmy (nátierky, zeleninové alebo ovocné šaláty a pod.) stolovanie, pravidlá stolovania</p>

Ľudové tradície a remeslá	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ opísať tradície a remeslá v regiónoch, ✓ vymenovať regionálne ľudové remeslá, ✓ zhotoviť jednoduché výrobky súvisiace s ľudovými tradíciami. 	<p>ľudové tradície a remeslá v regióne remeselnícka dielňa, múzeum, skanzen výrobky: veľkonočné ozdoby a doplnky, ozdoba z drôtu, tkáčsky výrobok, ľudová výšivka a iné</p>

Prierezová téma	Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)
Povolania v mojom okolí, Vtáčia búdka, Konštruovanie a stavanie – práca so stavebnicou, Výber, nákup a skladovanie potravín	
Prierezová téma	Výchova k manželstvu a rodičovstvu(VMR)
Podme šiť- výrobok podľa strihu, Ako vzniká tkanina Základné stehy, Prišívame gombíky, spínačky, Darčeky, Tradície k Vianociam -Vianočné ozdoby a doplnky, Vytváranie priestorových modelov – ľudské obydlia, izba, Príprava jednoduchého jedla, Stolovanie	
Prierezová téma	Environmentálna výchova (ENV)
Prírodný odpadový materiál, Pracujeme s papierom a s kartónom, Výroba a vlastnosti papiera Tvoríme z dreva , Drevo	
Prierezová téma	Mediálna výchova (MEV)
Výroba a vlastnosti textilu, Spoznávame textilné materiály, Priestorové vystrihovačky, Balenie kníh a zošitov	
Prierezová téma	Multikultúrna výchova (MKV)
Priestorové vystrihovačky, Vytváranie priestorových modelov – ľudské obydlia, izba,	

Tradície k Veľkej noci- Veľkonočné ozdoby a doplnky, Stolovanie, Potraviny	
Prierezová téma	Regionálna výchova a ľudová kultúra (RLK)
Tradície k Vianociam -Vianočné ozdoby a doplnky, Tradície k Veľkej noci- Veľkonočné ozdoby a doplnky, Drotárstvo, Hrnčiarstvo	
Prierezová téma	Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti cestnej premávky (DOV)
Automobily, Plavidlá, Stavíme mosty- konštrukcie okolo nás, Lietanie vo vzduchu, Jazdíme bezpečne, Bicykel	
Prierezová téma	Ochrana života a zdravia (OZZ)
Človek a technika- vynálezy, Prišívame gombíky, spínačky, Dvíhanie bremien, Jazdíme bezpečne, Bicykel, Technika v kuchyni- význam, Bezpečnostné pravidlá v kuchyni pre deti, Výber, nákup a skladovanie potravín	

4. ročník	
Rozsah vyučovania predmetu: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne	
Tematické celky:	
1.	Človek a práca – 3 h.
2.	Technické materiály – 11 h.
3.	Základy konštruovania – 10 h.
4.	Príprava pokrmov – 6 h.
5.	Ľudové tradície a remeslá - 3 h.
Vyučovaci predmet nie je posilnený disponibilnou hodinou, učebné osnovy predmetu pracovné vyučovanie sú v súlade so štandardami ŠVP.	
Učebné zdroje	
Pracovné vyučovanie pre 4. ročník ZŠ- M. Kožuchová, Z. Hirschnerová, A. Vorelová odborný metodický časopis, encyklopédie a časopisy, internet, metodické príručky. webové stránky (www.zborovna.sk).	

Človek a práca	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> ✓ uviesť príklady technických vynálezov, ✓ vyhľadať informácie o pracovných možnostiach vo svojom regióne, ✓ zrealizovať jednoduchý projekt. 	technické vynálezy a ich vplyv na výber povolania povolania budúcnosti v súvislosti s novými vynálezmi pracovné príležitosti v regióne, najžiadanejšie povolania

Technické materiály	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> ✓ uviesť základné vlastnosti vybraných druhov technických materiálov, ✓ zhotoviť ľubovoľný výrobok z technického materiálu, 	technické materiály (papier, textil, drevo,...), vlastnosti technických materiálov výrobky: z papiera, textilu, dreva alebo ich vzájomná kombinácia výroba papiera, základné suroviny na

<ul style="list-style-type: none"> ✓ uviesť základné suroviny na výrobu papiera, ✓ preskúmať ďalšie vlastnosti papiera, ✓ zhotoviť výrobok podľa návodu s požadovanou presnosťou, ✓ vyšiť ozdobné stehy, ✓ uviesť zásady starostlivosti o textil, ✓ zhotoviť výrobok z textilu, ✓ preskúmať vlastnosti textilných materiálov, ✓ uviesť rozdiel medzi kríkmi a stromami, ✓ zistiť výskyt stromov v okolí, ✓ navrhnuť projekt ošetrovania poškodených stromov, ✓ zhotoviť výrobok z dreva. 	<p>výrobu papiera priesvitnosť, priehľadnosť, krčivosť, nasiakavosť, pevnosť a pod. výrobky: priestorové vystrihovačky, masky z papiera, orgiami, koláž, priestorové výrobky z kartónu</p> <p>textil – vlastnosti textilu, nasiakavosť, farebná kombinovateľnosť a pod., údržba textilu stehy (krížikový, stonkový, a iné) výrobok podľa strihu oprava odevu (spínadlá, gombíky, ozdobné záplaty) výrobky: vrecúško, puzdro, odev pre bábiku a pod. dreveniny (stromy – ihličnaté, listnaté), kríky, vlastnosti drevín, drevené predmety, poškodené dreveniny ohýbanie, oddeľovanie, spájanie a úprava povrchu dreva výrobky: zvieratká, postavy, príbytky, krmidla a pod.</p>
---	--

Základy konštruovania	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zhotoviť konštrukcie zo stavebníc alebo zo škatúl, ✓ opísať konštrukcie stavieb vo svojom okolí, ✓ uviesť zdroje elektrickej energie, ✓ prezentovať zásady bezpečnej práce s elektrickými zariadeniami, ✓ vysvetliť význam šetrenia elektrickou energiou, ✓ zhotoviť výrobky s využitím zapojenia jednoduchého elektrického obvodu, ✓ porovnať komunikáciu na diaľku v minulosti a v súčasnosti, ✓ napísať správu prostredníctvom SMS alebo cez e-mail, ✓ vysvetliť výhody a nevýhody 	<p>konštrukcie okolo nás a ich spoločenský význam výrobky: obydlia, mosty, pohyblivé detaily strojov, vrtuľka, šarkan..., stavebnice, alebo rôznych technický materiál (papier, kartón, lepenka, koženka, plasty, drôtičky, drevo) za použitia dostupných nástrojov a náradí elektrická energia, zdroje (obnoviteľné a neobnoviteľné) a ich vplyv na životné prostredie, výroba elektrickej energie, význam a šetrenie bezpečné zaobchádzanie s elektrickými zariadeniami elektrický prúd, elektrický obvod, zdroj, spotrebič výrobky: hračka (lampion, betlehem...) s</p>

<p>moderných komunikačných prostriedkov,</p> <p>✓ vypracovať jednoduchý projekt o ochrane životného prostredia.</p>	<p>využitím jednoduchého elektrického obvodu - žiarovka E 10, tenký vodič, spínač, batéria 4,5 V</p> <p>technické komunikačné prostriedky, historické a moderné, ich výhody a nevýhody</p>
---	--

Príprava pokrmov	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ navrhnuť úpravu stola na slávnostnú príležitosť, ✓ vytvoriť menu na slávnostnú príležitosť, ✓ uviesť príklady vhodných potravín na špecifické udalosti, ✓ pripraviť jednoduché pohostenie. 	<p>stôl na slávnostnú príležitosť pokrmov na oslavu (napr. nepečená ovocno-smotanová torta, ovocná šťava)</p> <p>vhodné pokrmov na kúpalisko, výlet a pod. kultúra stolovania na Slovensku a vo svete</p>

Ľudové tradície a remeslá	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ navrhnuť ozdoby a doplnky súvisiace s ľudovými tradíciami, ✓ vytvoriť ozdoby a doplnky, ✓ vymenovať ľudové remeslá, ✓ zhotoviť produkty súvisiace s ľudovými remeslami. 	<p>ľudové tradície (napr. na sv. Mikuláša, Luciu)</p> <p>ľudové remeslá (napr. tkáčstvo, výšivkárstvo, hrnčiarstvo)</p> <p>výrobky: mikulášsky darček, tkáčsky výrobok, ľudová výšivka a iné</p>

Prierezová téma	Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)
Vplyv ošetrovania rezaných kvetov na dobu ich kvitnutia. Priestorové vystrihovačky. Vtáčia búdka z dreva. Ľudské obydlia.	
Prierezová téma	Environmentálna výchova (ENV)
Papier a kartón. Technika v kuchyni. Poznávanie a ošetrovanie črepníkových rastlín. Rozmnožovanie rastlín. Poznávanie vonkajších okrasných rastlín.	
Prierezová téma	Mediálna výchova (MEV)
Historické a moderné komunikačné prostriedky. Stolovanie. Potraviny v supermarketoch, obalové materiály.	
Prierezová téma	Multikultúrna výchova (MKV)

Ľudské obydlia. Vianočné tradície. Veľkonočné tradície. Remeslá.	
Prierezová téma	Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR)
Vtáčia búdka z dreva. Bezpečnostné pravidlá v kuchyni pre deti. Príprava jednoduchého jedla.	
Prierezová téma	Ochrana života a zdravia (OZZ)
Bezpečnostné pravidlá pre deti v kuchyni pre deti. Potraviny rastlinného a živočíšneho pôvodu. Klíčenie semien. Elektrický obvod.	
Prierezová téma	Dopravná výchova- výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV)
Doprava a dopravné prostriedky. Konštrukcia bicykla.	
Prierezová téma	Regionálna výchova a ľudová kultúra (RLK)
Vianočné tradície. Ľudové tradície. Remeslá. Veľkonočné tradície.	

Hodnotenie predmetu Pracovné vyučovanie	
<p>Hodnotíme podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy predmet klasifikujeme známkou. Hodnotenie vyžaduje osobný, diferencovaný prístup učiteľa k žiakovi. Dôležitá je motivačná funkcia hodnotenia, a to najmä pri menej nadaných žiakov. Teda aktuálny výkon žiaka hodnotíme vzhľadom na jeho možnosti.</p>	
Predmet kontroly	dosiahnuté vedomosti, zručnosti a osvojené základné poznatky stanovené výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu, vzťah a prístup k predmetu. Je to špecifický predmet, v ktorom sa hodnotí duševná a manuálna činnosť. U žiakov hodnotíme ako sa im podarilo zhotoviť rôzne jednoduché výrobky a úžitkové predmety. V samostatnom pracovnom procese sa formujú a hodnotia začiatkové i už nadobudnuté technické vedomosti, zručnosti a návyky.
Metódy a formy kontroly	praktické skúšanie, kde žiak musí aplikovať teoretické vedomosti a spájať ich so získanými zručnosťami. Dôraz budeme klásť na samostatnosť a správnosť riešenia úloh. Žiaka vedieme k sebahodnoteniu, sledujeme prístup k činnostiam z hľadiska prípravy pomôcok, tvorivosti, experimentovania, cieľavedomosti riešení.
Nástroje	hodnotený z úloh v rámci rozličných tematických celkov, aby bola vyváženosť výkonu žiaka, nakoľko môžu byť rozdiely vzhľadom na rôznorodosť záujmov a schopností žiakov ,sledovanie stupňa rozvoja individuálnych osobnostných predpokladov a nadania, sústavné pozorovanie technických zručností žiaka a jeho pozornosti na vyučovaní,
Intervaly	Nie je nutné známkovať každú prácu a každý výkon žiaka. Je na voľbe učiteľa, ktoré úlohy bude hodnotiť, aby poskytl žiakovi i prostrediu dostatočný obraz o jeho kvalitách a vývoji. .Minimálne 2x za polrok
PRIEBEH ZÍSKAVANIA	Kritériá hodnotenia sú vypracované v súlade s predmetovými kompetenciami a je potrebné, aby učiteľ pri hodnotení mal tieto kompetencie a ich postupné dosahovanie na zreteli.
	POSTOJOV prístup k činnostiam z hľadiska tvorivosti, t. j. uplatnenie vlastných inovatívnych nápadov a vlastného zamerania pri realizácii edukačnej

	<p>úlohy, otvorenosť voči experimentovaniu, skúšanie iných, svojských riešení cieľavedomosť riešení, záujem o činnosti v rámci edukačných úloh a prípravy pomôcok, schopnosť spolupracovať, schopnosť zaujímať stanoviská k výsledkom svojej práce.</p>
	<p>ZRUČNOSTÍ A SPÔSOBILOSTÍ technické zručnosti (ovládanie požadovaných nástrojov, materiálov a technických operácií s nimi), formálne zručnosti (schopnosť vynachádzať formu vyjadrenia svojej predstavy/myšlienky výtvarnými prostriedkami), mentálne spôsobilosti na úrovni rozvoja vnímania a prežívania, mentálne spôsobilosti na úrovni rozvoja predstavivosti a fantázie, mentálne spôsobilosti na úrovni myslenia (vlastné témy, koncepcie, návrhy; schopnosť analyzovať a syntetizovať, pomenovať procesy, interpretovať zážitky).</p>
	<p>VEDOMOSTÍ znanosti oblastí vizuálnej kultúry a technického umenia súvisiacich s preberanými edukačnými úlohami, znanosť materiálov, techník, médií a procesov ich používania.</p>
	<p>SCHOPNOSŤ cieľavedomosť pri práci. schopnosť inšpirovať sa náhodnou zmenou a schopnosť prijať/autorizovať ju, uplatnenie vlastného temperamentu pri realizácii (v škále od trpezlivosti, vytrvalosti až po nervnú expresivitu) sebareflexia v priebehu procesu (vyhodnocovanie chybných a úspešných krokov).</p>